

HARMONIA COELE-
stium corporum & humanorum, undecim
Dialogis medicè & astronomicè per
Antonium Mizaldum Monlu-
cianum elaborata & de-
monstrata.

Dialogus primus, qui veluti parasce-
 ue quædam est ad præsentem har-
 moniam. Collocutores sunt Æscu-
 lapius & Vrania.

ÆSCVLAPIVS.

VID ita properas, Vrania, tanto
 sudore diffluēs, & vix respirans?

VRANIA. Opportune tu qui-
 dem ò Æsculapi, opportune, inquam, nam
 ad te ibam. **ÆSCVL.** Hem, magnum
 aliquid esse oportet ac serium: neque enim cœ-
 los tuos temere relinquis: quare, paucis (obse-
 cro) mihi expedi quid nouæ rei emerferit.
VRAN. Dicam breuiter & apertè. Pa-
 truus ille tuus Mercurius deos omneis cœle-
 steis hodie in consilium coegit: quibus facun-
 dè (vt solet omnia) exposuit, se tribus orbis

A iij

terrarum partibus ex illorum mandato peragratis, inuenisse omnes penè mortalium res summe afflictas, turbatas & exagitatas esse: vniuersumque microcosmum ferro, igni, prædæ, rapinis, dolis & inenarrabilibus malis expositum esse: periclitarique ne breui etiam fame ac peste totus exhauriatur, ni à macrocosmo maturè illi auxiliares radij affulserit.

AE S C. Miranda hercle, imò verò miseranda potius mihi narras Vrania: à qua & peto & expecto quid super ea re in diuino illo coetu decretum fuerit. V R A N. Ibi diuinumque potestas Iupiter Opt. Max. auus tuus ad omnes deorum ordines conuersus, dicite (inquit) ô superi, per vestra omnium numina, dicite vnde hodie tam turbulentus ac inquietus hominum status? Dicite quis tam grauis morbus mortaleis inuasit, vt sui compotes esse non possint? Ad hæc vnus aliquis ex tempore respondit capita eorum laborare: & ob deprauatam phantasiam delirium pati: proindeque pessimè ratiocinari ac intelligere: sensusque ac motus à capite pendentes ob id errare. Alter censuit non solum capita, sed & corda etiam affici: in quibus irarum, discordiarum, ambitionum & furorum latent seminaria. Alius in he-

pate vitium esse pronuntiauit: in quo concu-
 piscentia & appetituum est sedes. Nonnulli
 contra, vniuersum corpus valde egrotare di-
 xerunt. Quorum sententias cum attentè au-
 diuisset Iupiter, visum ei fuit, Aesculapi, vt
 sedulo in orbem terrarum descenderes: & ar-
 tis tuæ (medicæ nimirum) præsidio fretus, ibi
 ad vnguem explorares, quisnam morbus ho-
 mines ad has nequissimas insanias hodie mo-
 ueat: & quibus maximè partibus microcos-
 mus laboret. Verumenimvero, quia ille idem
 Iupiter re vera credit, & seriò affirmat di-
 uinam coelestis ignis particulam, imò verò
 æthereum radiolum, & auræ sydereæ spira-
 culum quo nascentes homines & viuentes
 quotidie illustrat ac vegetat, vitiorum fece
 obrui, languescere & obrundi (sæpius inde,
 vt nec cor, nec caput vni reddatur formæ,
 actionesque vniuersi corporis in vsus à pro-
 priis & solitis longè diuersos degenerent) vt
 id accuratè obseruarem, me tibi comitem da-
 ri voluit: iussitque vt ea de causa ad te pro-
 perè venirem: quare vbi voles, Aesculapi,
 mandata explebimus, ac nos itineri opportu-
 nè commitemus. A E S C. Prouinciã fan-
 nèquam duram ac difficilem mihi à superis
 imponi video, Vrania: vereorque ne pro di-

Copied from
 the
 original
 in the
 library of
 the
 University of
 Bonn

gnitate & officio illam satis commodè tractare possim: cum ob multa, tum quòd hodie mi homines & victu & moribus latissimè recedant ab iis qui meo sæculo vixerunt: causas alias probabiles certè ac numerosas, omitto: vnde fit vt artis meæ presidia hìc infirma esse reformidem. *V R A N I A.* Bono animo esto, Aesculapi: deorum filius in manibus sunt omnia. Agè itaque, iter faustis auihus ingrediamur: quod quia longum est ac difficile, vt eius tædia fallamus, narrationem aliquam de re graui (si placet) instituemus. *A E S C.* Potes pro tuo iure quidquid voles à me petere ac impetrare: modò id sit artis meæ: hoc est medicæ facultatis & artificij: humanorùmque corporum structuram & opificium agnoscat. *V R A N.* Quando ita tibi visum est, Aesculapi, huic nostro colloquio fores aperiàm à diuina illa tui Galeni

Galenus libr. 3.
de vsu par. cor-
po. hum.

sententia & autoritate. Μη (inquit) θαυμά-
σῃς ὅτι καλὸς ἡλίος τε καὶ σελήνη, καὶ τ' ἄστρων
ὁ χορὸς ἅπας ἤξειται: μὴ δ' ἐκπλήξῃ σε τὸ
μέγεθος αὐτῶν, ἢ τὸ κινιστέωσ ἀκατάπουσον,
ἢ τὸ περιόδωσ αἰτάξεις: ὡς τε τὰ τῆσδε πα-
ραβάλλοντα μικρὰ δὴ κεῖν εἶναι, καὶ ἀκόσμητα:
καὶ γὰρ σοφίαμ, καὶ δύναμιμ, καὶ πρόνοιαν εὐρή-
σεις ἐν αὐτοῖσ, &c. Latine dicam, Aesculapi,

*etsi te πένουον esse verè intelligam. Ne admire-
 mirevis (inquit) quòd pulcher sit Sol & pul-
 chra Luna: adhæc quòd chorus omnis astro-
 rum miro artificio digeratur: neque etiam te
 stupore perfundat illorum vel magnitudo,
 vel splendoris venustas, vel irrequietus mo-
 tus; vel circuitionum ordines: ita ut quæ de-
 orsum posita sunt (cuiusmodi est humanum
 corpus) si illis conferantur, parua & abiecta
 esse videantur, suòque ornatu ac dignitate ca-
 rere. Nam conditoris sapientiam, virtutem
 ac providentiam hîc quoque relucere inue-
 nies: & (quod paulò post addit) opificis ar-
 tem in utroque æqualem. Hactenus Gale-
 nus medicorum sanè omnium, si gentilem il-
 lum tuum Hippocratem excepero, Cory-
 phæus & antesignanus. Qua sententia quid
 proponat non video: nisi fortasse velit intelli-
 gere humanū corpus quandam cœlorum ima-
 ginem præ se ferre, & suam cõtemplationem
 perinde atque cœlum habere, ob magnum cõ-
 sensum, societatem & harmoniam quam cū
 illo agnoscit, gerit, ac sustinet. Nam & ho-
 mine, ut ibidem scribit Galenus, veluti par-
 vum quendam mundum esse aiunt viri ve-
 teres naturæ periti. Quæ res, quia mihi non-
 dum est audita, nondum demonstrata, non-*

HARMO. HVM. CORP. ET COELI.

Cœlestis Aescu-
lapij genealo-
gia.

dum comperta, obsecro te, diuine Aesculapi,
per intonsum & imberbem patrem tuum
Apollinem medicinae parētem & autorem,
perq; Iouem auum, per Saturnum proauum,
per Lunam amitam, per Mercurium & Mar-
tem patruos, per Venerem maiorem amitam,
in summa per omnes generis tui planetarios
ordines, perque octauæ sphaerae coelestes con-
sanguineos tuos & affines deos ac Heroes
quamplurimos, vt eam paucis colloquiis mi-
hi explicare digneris. Quod vt cōmodē fiat,
deinceps simpliciter & absque fūco tibi pro-
feram & proponam quæ erunt & cuique
apparebunt in meis cœlis, illorūque rebus
sanēquam diuinis. Tu contra, nisi est mole-
stum, oppones quid in humanis corporibus,
quorum res omnes ad vnguem nostri, simile
his reperiatur: vt ex ipsa similitudine, affini-
tate & harmonia, mutuum coniugium &
fœdus ineamus: hoc est, cœlum, cui sum tu-
trix data, humano corpori, cuius es curator,
solenni theatro hodie maritemus: palam om-
nibus demonstrantes indicibilem similitudi-
nem, quæ sola amicitia vbiq; est mater, &
harmoniam inauditam, quam alterum cum
altero gerit & agnoscit. Quod facile sanē
erit (quid enim cœlestibus negatum?) si v-

triusque, cœli inquam, & hominis, penetralia, ipsis mortalibus immortales recludemus: breuitatem, quoad eius fieri poterit, perspicuitati ubique copulantes: & ambagiosa ac phalerata aurium lenocinia, veritatis flagella, cane peius & angue fugientes. A E S C.
 Arduum sanè opus mihi imponere satagis, cœlestium moderatrix Vrania, & a nemine, quod sciam, adhuc tentatum: intelligi tamen, aspicique ac cognosci dignissimum: cùm ob multa, tum vt homo verè ουρανοφύτευτ, hoc est, è cœlo natus & emissus, opificem suum cognoscat, & cognitum amare ac venerari pergat. Qui, vt Sybillinis testatum est versiculis,

— αὐτῶ τῶ ποίηκεμ

Ουρανὸν, ἠελίου τε, καὶ ἀστέρας, ἠδὲ σελήνην,
 Καρποφόρον γαίην τε, καὶ ὕδατ' ὀπίματ' αὖ
 πάντων.

quod est, — condidit illi

Cœlos & Solem cum stellis, denique Lunam:
 Frugiferam terram, & pontum, fluctibusque
 sonanteis.

Insuper, vt ille idem mortalis & humanus
 homo cognitam ab immortalibus sui corporis
 maiestatem, deinceps non contemnat: fa-
 teaturque, magnum se esse naturæ miracu-

HARMO. HVM. CORP. ET COELI.

lum, & summè honorandū. sicuti οὐρανός
 meus Trismegistus Mercurius me olim do-
 mesticè docuit. Adhæc, vt omnes vno di-
 cant ore, omnia in omnibus inueniri: in infi-
 mis suprema, & in supremis infima: aut, si
 maus, in cælo terrena, sed modo cælesti: &
 in terra cælestia, sed modo terreno: vt est a-
 pud Platonicum Proclum. Quod dum dico,
 Vrania, te imprimis commonefacio, me hoc
 toto nostro colloquio de rebus humanorum
 corporum, imò verò de ipsis corporibus, non
 aliter loqui posse, quàm humano modo, hoc
 est corruptibili: propterea quòd corpus ipsum
 (animam excludo) corruptioni est obnoxiiū.
 Tu de tuis cælis contra, nimirum cælesti mo-
 do, & ab omni corruptela alieno, vt Peripa-
 teticis visum est. Quare, si humana mea tuis
 diuinis compono, si composita simplicibus, si
 mortalia immortalibus, si patientia agenti-
 bus, si imperfecta perfectis, & vt paucis di-
 cam, si parua magnis, humilia sublimibus,
 ferendum tibi erit. In quibus, si quid deinceps
 à me peccabitur, imò certè quia sepe numero
 peccabitur (si tamen peccare nouerunt cœles-
 tes) tam libenter mihi condonabis, quàm ego
 tibi facile annuā, quod tu per cœlestem meam
 γενεαλογίαν tam anxie & solite postula-

uisti. *VRAN.* *Aequum petis, Aesculapi,*
 & proinde iamiam ex animo tibi condona-
 tum. Quare agè, à primordiis humanae gene-
 rationis totius nostri colloquij fores mihi ape-
 ri. Hoc ubi absolueris, seria proponam: qui-
 bus pro tua bonitate respondere non detrecta-
 bis. *AESCV.* Prisca est sententia *Vrania,*
 & inter meos medicos, atque philosophos, qui
 humani corporis fabricam, primamue con-
 formationem intus & in cute diligentissimè
 indagauerunt, hæctenus probata, & confir-
 mata, diuina ac cœlestis originis opificem
 quendam esse spiritum, plane æthereum, &
 astro persimilem, qui unà cum famulanti-
 bus illi maternis facultatibus, generationis
 humanae principia, semen utrunque geniti-
 uum, cum muliebri sanguine, in destinata ad
 id cellula supra omne miraculum admirabi-
 li (uterum & matricem appellant) via om-
 nium, nisi deorum, oculis ceca, foueat & in-
 formet: perflantisque modo, & singentis, mē-
 bratim figuret, atq; in suā veluti tribum sin-
 gula pedetentim digerat, & ad viuentis cor-
 pusculi iustam symmetriam indicibili har-
 monia elaboret. Cui ea inesse fertur *ἄεγυδα,*
 ut per ipsa *σπυροποιος* tempora in lacteo-
 lo adhuc tyrocinio, cœu in elementari natura

Spiritus forma-
 tor corporum,
 cœlestis est &
 æthereus.

libro, cœlorum, vnde scilicet vigorem habet cum origine, viam, quoad eius fieri potest, imaginē imprimat: illustrationēsq; & igniculos cœlestes illis ipsis animis relinquat, qui se per materia benignitatem formantis obsequio faciles exhibuerunt: perinde ac si cognationis & societatis familiare hospitium, inexplicabili modo irradiaret: atque ita excurso totius formationis tempore, vagientem imagunculam, cœlestis theatri diuinam picturam præ se ferentem, ex maternis latebris in lucem profert. Quod hic tibi demonstrandum superest Vrania, vt postulationi tuæ faciam satis. Res sanè optanda magis, quàm præstanda. Quanquam cœlestibus quid negatum? quid deorum contubernalibus non possibile? aut quid non sperandum ei cui totum cœlum fauet, ac progenitores omnia dispensantes exhibet? Quando itaque apta est materia vt in ea vires nostras periclitemur, atque bonitatem, sapientiam, necnon virtutem dei deorum omnium Optimi Maximi inenarrabilem suspiciamus, prædicemus & veneremur: in colloquium de illa, vbi visum erit, tecum descendam liberè, ac positionibus quas pro tempore mihi oppones, constanter respondere conabor. *V R A N.* Bene

equidem & bene, Aesculapi: placent certe
 mirandum in modum quæ de humani corpo-
 ris fundamentis & formatione attulisti. In
 quo summam Dei & naturæ providentiam
 agnosco. Quod enim ex æthereis sedibus spi-
 ritum illum formatorem transmittere digne-
 tur, & nihil suis beneficiis priuatum esse, per-
 fectissimæ eius bonitatis specimē est: inuenisse
 quo decorarentur corpora, sapientiæ: effecisse
 quæ in illis voluit, virtutis (ut habet tuus
 Galenus) inuictæ, et insuperabilis. A E S C.
 Et hac quidem ratione hymnis iugiter cele-
 brandus est Διούκλυος ille Vrania: ac tan-
 torum miraculorum Via, cum in cœlesti, tum
 humano corpore, nunc demum omnibus di-
 ligentissimè ob id aperienda. Quare, con-
 ciso longiore prologo, si quid habes quod pro-
 ponas, aggrede bonis auspitiis.

Dialogus secundus, de Solis & cœlo-
 rum coaptatione cum anima ratio-
 nali & corpore humano.

VRANIA.

A SOLE, Aesculapi, aut, si ma-
 uis, ab Apolline illustrissimo pa-
 rente tuo, & reliquis progenitori-
 B